

รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

THE LEARNING MANAGEMENT MODEL THROUGH INFORMATION TECHNOLOGY
FOR SCHOOLS UNDER BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Corresponding author¹
numpon_s@hotmail.com

บุษบา เสนีย์¹, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต²
และ ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ³
Bussaba Saneer¹, Sowwanee Sikkhabandit²
and Khwanying Sriprasertpap³

Received: October 03, 2019

Revised: November 8, 2019

Accepted: December 02, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยการศึกษารายการ ศึกษาสภาพและการดำเนินงาน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 9 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุมโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้และประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยทดลองใช้กับสถานศึกษา 2 แห่ง และประเมินเพื่อตรวจสอบความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการใช้รูปแบบด้วยแบบตรวจสอบรายการ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) เทคโนโลยีและสารสนเทศในสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในด้านการศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล 3) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สมรรถนะของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ความพร้อมของเทคโนโลยี สมรรถนะของบุคลากรที่สนับสนุน จากผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพฯ

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ

²รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop the learning management model by using information technology of schools under the Bangkok Metropolitan Administration. By conducting 2-step research which is step 1 studying the condition and implement in the management of learning by using information technology of schools in Bangkok. Studying documents, study the condition and implement by in-depth interviews with 9 experts from the school directors, the draft data, check the suitability and accuracy by in-depth interview with 9 experts. Step 2 trial and evaluation for the efficiency of the learning management model using information technology of schools under the Bangkok Metropolitan Administration. The experimenting with 2 schools and evaluating to verify the benefits and possibilities by using the model with the checklist form. The research found that the management model of learning management using information technology of schools under the Bangkok Metropolitan Administration. There are consists of 3 main components, which are 1) Information and technology in schools with 2 sub-components such as information technology infrastructure and application of information technology in education. 2) Learning management has 5 sub-elements which are learning and teaching activities focusing on learners. Organizing integrated teaching and learning activities. Using a variety of teaching methods. Using media and learning resources. Measurement and Evaluation. 3) Factors affecting the use of information technology in schools are 4 sub-components such as the competencies of teachers in learning management through information technology. Support from school administrators in learning management. Technology availability. Competency of supporting personnel. From the results of the trial and evaluation of the developed model, it is found that the benefits and possibilities are at a high level.

Keywords: Learning Management Model, Information Technology, Schools under Bangkok Metropolitan Administration

บทนำ

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ได้แก่ การปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ต่อการเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Forth Industrial Revolution) การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ บนโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจ โลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้และเป็นความท้าทายของทุกประเทศทั่วโลกต่อกระแสโลกาภิวัตน์รอบใหม่ที่ก้าวเข้าสู่ยุค Internet of things ซึ่งการปรับเปลี่ยดังกล่าวจะเป็นแรงผลักดันให้ประชากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด สามารถพัฒนาองค์ความรู้และการสร้างปัญญาที่เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ มีการนำเทคโนโลยีและการสื่อสารและระบบ เรียนรู้แบบเคลื่อนที่ (Mobile learning) มาใช้มากขึ้น ดังนั้น การจัดการศึกษาของไทย จำเป็นต้อง กำหนดเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วางแผนพัฒนาและเตรียมกำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดงาน เมื่อสำเร็จ การศึกษาในระดับต่าง ๆ ปรับหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นหลากหลายเพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดน ในยุคเศรษฐกิจและสังคม 4.0 (The Secretariat of the Council of Education And the Ministry of Education, 2017)

จากการวิเคราะห์การศึกษาไทย พบว่า เกิดวิกฤตทางปัญญาการเข้ารับการศึกษาไม่กว้างขวาง ไม่ทั่วถึง และไม่ใช่นโยบาย เกิดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการเข้ารับการศึกษา และคุณภาพการศึกษาที่ได้รับไม่ดีเท่าที่ควร รวมถึงการเรียนการสอนไม่ได้ เน้นความสามารถสากลขาดการอบรมป้อนนิสัย ไม่ได้ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและภูมิปัญญาไทยอย่างเพียงพอ หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียน เน้นวิชาและครูเป็นตัวตั้ง ไม่ได้ให้ความสำคัญกับผู้เรียน การเรียนการสอนไม่เชื่อมโยง กับชีวิตจริง เน้นการท่องจำแต่ไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำให้เด็กนักเรียนสมัยใหม่คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ไม่เป็น ส่งผลให้การศึกษารวมของไทยไม่สามารถพัฒนาตัวเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกับต่างประเทศได้ ดังนั้น หากเรานำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการสื่อสารมาใช้เป็นเครื่องมือ จะช่วยการแก้ไขปัญหาและสร้างโอกาส แก่องค์กร รวมทั้งเป็นการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้อีกด้วย (Turban; McLean; & Wetherbe, 2002, p. 259)

การปฏิรูปการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 9 เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ในมาตรา 63 กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษา นอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น มาตรา 64 กำหนดให้รัฐต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอื่นโดยเร่งพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากร ทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ มาตรา 66 กำหนดให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

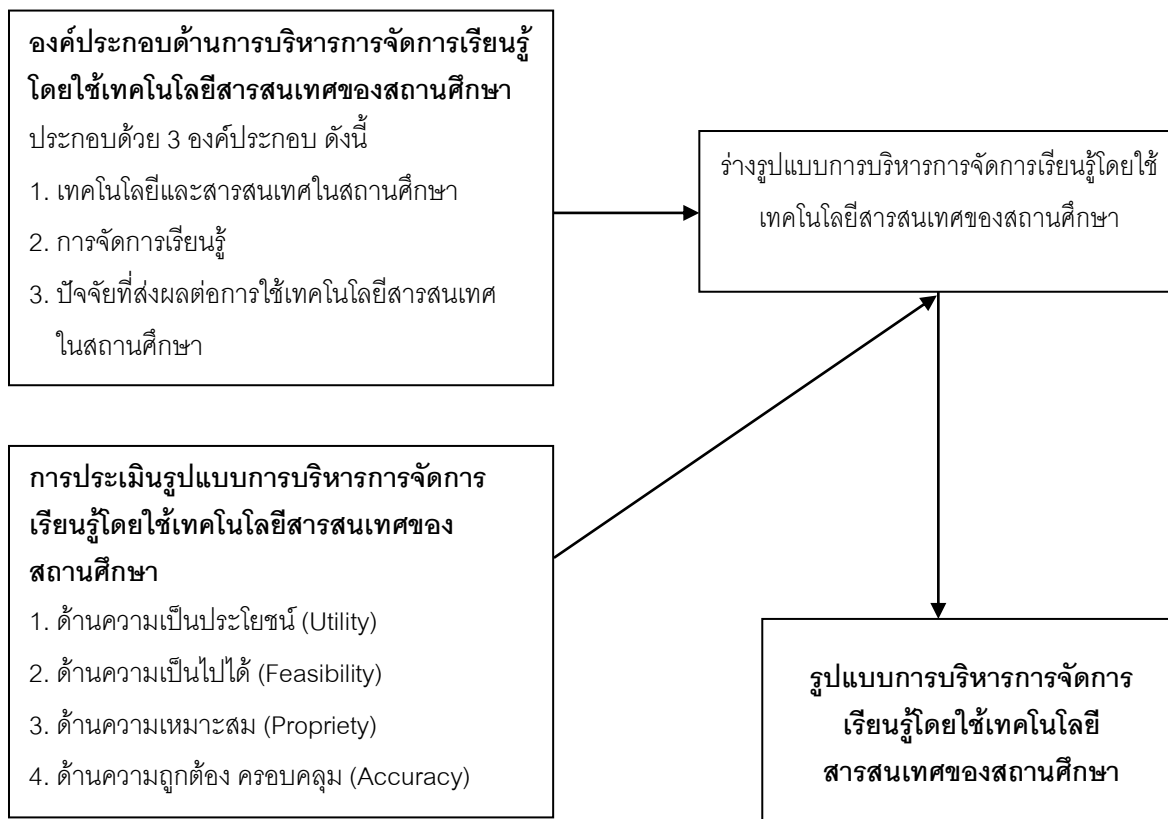
กรุงเทพมหานครตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาและพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพครบทุกด้าน ทั้งองค์ความรู้ คุณธรรม และทักษะในการดำรงชีวิต กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 มหานครสำหรับทุกคนประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย 3.3 การศึกษาสำหรับทุกคน (Education for All) ให้มีความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ในสองแนวทางใหญ่ คือ 1) กระจายโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและเสมอภาค (Equal Educational Opportunity) หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเยาวชนอย่างทั่วถึง โดยไม่แบ่งแยกความแตกต่างทางสังคม การเมืองวัฒนธรรมและศาสนา 2) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (High-quality Education) หมายถึง การจัดการศึกษาที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีคุณภาพมีความรู้สามารถอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีจิตสำนึกรักชุมชนและประเทศชาติบ้านเมืองหวงแหนและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของตนเองมีคุณธรรมมีทักษะในการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพสุจริตเลี้ยงตัวได้ เป้าหมายภายใน ปี พ.ศ.2575 (Office of Education Bangkok, Office of Educational Strategy, 2016, p. 11-12)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม (พ.ศ.2554-2558) ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการประเมิน 2 ระดับ คือ 1) ระดับการศึกษาปฐมวัย และ 2) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมจำนวน 437 โรงเรียน พบว่า 1) ระดับ การศึกษาปฐมวัย เข้ารับการประเมินทั้งหมด จำนวน 430 โรงเรียน ได้รับการรับรอง จำนวน 427 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 99.30 ซึ่งหากจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 123 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 71.93 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 80 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 59.26 และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 50 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.32

ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรอง จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 0.70 เนื่องจากมีตัวบ่งชี้ข้อดีลักษณะและกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริมอยู่ในระดับควรปรับปรุง และ 2) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ารับการประเมินทั้งหมด จำนวน 437 โรงเรียน ได้รับการรับรอง จำนวน 426 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.84 ซึ่งหากจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 164 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 93.71 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 123 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.13 และ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 107 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.29 ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรอง จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.52 เนื่องจากมีผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับพอใช้ (Office of Education Bangkok, Office of Educational Strategy, 2017, p. 7-9) สอดคล้องกับ ผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (SMART School) ปี พ.ศ. 2560 มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านผลที่เกิดกับนักเรียน พบว่า ด้านการจัดการศึกษา ผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 321 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.45 ด้านการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 213 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.75 และด้านผลที่เกิดกับนักเรียน ผลการประเมินอยู่ในระดับดี จำนวน 231 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 52.86 ส่วนใหญ่ นักเรียนขาดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การกล้าแสดงออก ขาดความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการศึกษาหาความรู้ ขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมของกรุงเทพมหานคร โรงเรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.06 ระดับดีมาก จำนวน 228 คิดเป็นร้อยละ 52.18 ระดับดี จำนวน 194 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.39 ระดับพอใช้ จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.37 (Office of Education Bangkok, Office of Educational Strategy, 2017, p.7) และจากสถิติผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2558-2560 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยระดับกรุงเทพมหานคร ต่ำกว่าระดับประเทศในบางกลุ่มสาระ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยระดับกรุงเทพมหานคร ต่ำกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระทุกปีการศึกษา รวมทั้งจากการรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2560 พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนประเด็นพิจารณาด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างนวัตกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ด้วยเหตุผลและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ที่ทำให้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ให้เกิดคุณภาพ มีความเหมาะสม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ มีทักษะ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับคำกล่าวของ Aral & Weill. (2007, p.1-23) ที่ว่า การเข้าใจและเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ของการเรียนรู้เพื่อการค้นพบ การสื่อสารข้อมูล หากบุคลากรในองค์กรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมากเท่าใด ย่อมส่งผลกระทบต่อความเจริญและรุดหน้าทั้งยังสามารถปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว โดยศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา จึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงการบริหาร ในเชิงวิชาการ รวมถึงสถานศึกษาอื่นสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา

สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาแล้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร การดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1.1 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี รายงาน วารสาร งานวิจัย และข้อมูลสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 ที่เปิดทำการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แยกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 2 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 2 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เปิดทำการจัดการเรียน

การสอบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 คน รวมจำนวนทั้งหมด 9 คน ด้วยการเลือก กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี รายงาน วารสาร งานวิจัย และผลจากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาข้อสรุปร่วม (Common Conclusion) พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) เทคโนโลยีและสารสนเทศในสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างด้านระบบการบำรุงรักษา 2) กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สมรรถนะของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ความพร้อมของเทคโนโลยี สมรรถนะของบุคลากรที่สนับสนุน ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้จากข้างต้นมากร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1.2 การตรวจสอบและยืนยันร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ในส่วนนี้ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบรูปแบบฯ โดยนำร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม และยืนยันรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ยั่งยืนของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

1. **กลุ่มผู้ให้ข้อมูล** ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษา จำนวน 9 คน โดยกำหนดคุณสมบัติและคุณสมบัติ ได้แก่ การศึกษาระดับปริญญาเอก มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย สำนักการศึกษา สถานศึกษา หรือเป็นข้าราชการบำนาญ และมีประสบการณ์ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 20 ปี ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** องค์ประกอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. **วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล** โดยการประสานผู้เชี่ยวชาญ นัดหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ณ สถานที่ทำงานของผู้เชี่ยวชาญ

4. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และแบบสำรวจรายการสอบถามความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ของรูปแบบฯ ตรวจสอบคุณภาพแบบสำรวจรายการ โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้เทคนิคการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร (Index of Objective Congruence: IOC)

4.1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบประเด็นการสัมภาษณ์ ความตรงของเนื้อหา (Content Analysis) ของแบบสัมภาษณ์กับจุดมุ่งหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

4.2 แบบสำรวจรายการสอบถามความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ของรูปแบบฯ โดยผู้วิจัยสร้างแบบประเมินรูปแบบฯ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1967: 179)

ตรวจสอบประเด็น ความตรงของเนื้อหา (Content Analysis) ของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษา จำนวน 9 คน ในการตรวจสอบร่างรูปแบบ เพื่อหา ลักษณะร่วม (Common Character) ข้อสรุปร่วม (Common Conclusion) และตรวจสอบยืนยันด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ครบคลุม เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

เป็นขั้นตอนที่ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อตรวจสอบความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ จากสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เปิดทำการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เปิดทำการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 – ชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเข้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง ณ โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา สำนักงานเขตลาดกระบัง และโรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจรายการสอบถามความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

แบบสำรวจรายการสอบถามความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert, 1967: 179) ตรวจสอบประเด็น ความตรงของเนื้อหา (Content Analysis) ของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบฯ ด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม

(N=69)

องค์ประกอบรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	ความคิดเห็น					
	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เทคโนโลยีและสารสนเทศในสถานศึกษา						
1.1 โครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.41	0.24	มาก	4.45	0.21	มาก
1.2 การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ใน ด้านการศึกษา	4.31	0.29	มาก	4.48	0.22	มาก
เฉลี่ย	4.36	0.26	มาก	4.47	0.21	มาก
2. การจัดการเรียนรู้						
2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.37	0.23	มาก	4.36	0.17	มาก
2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	4.45	0.31	มาก	4.38	0.22	มาก
2.3 การใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย	4.44	0.20	มาก	4.39	0.24	มาก
2.4 การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.38	0.19	มาก	4.43	0.23	มาก
2.5 การวัดและประเมินผล	4.48	0.21	มาก	4.40	0.32	มาก
เฉลี่ย	4.42	0.23	มาก	4.39	0.24	มาก
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในสถานศึกษา						
3.1 สมรรถนะของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.46	0.19	มาก	4.40	0.22	มาก
3.2 การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาในการ จัดการเรียนรู้	4.44	0.21	มาก	4.46	0.21	มาก
3.3 ความพร้อมของเทคโนโลยี	4.48	0.22	มาก	4.35	0.18	มาก
3.4 สมรรถนะของบุคลากรที่สนับสนุน	4.50	0.20	มาก	4.42	0.19	มาก
เฉลี่ย	4.47	0.21	มาก	4.41	0.15	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$ และ $\bar{X} = 4.41$ ตามลำดับ)

**ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู ด้านความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้
ของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร**

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู จากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน
ด้านความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

โรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	sig
โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา	56	4.44	.21	67	2.316*	.035
โรงเรียนบางจาก	13	4.32	.18			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู จากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
จำนวน 2 โรงเรียน ด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ
สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู จากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน
ด้านความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

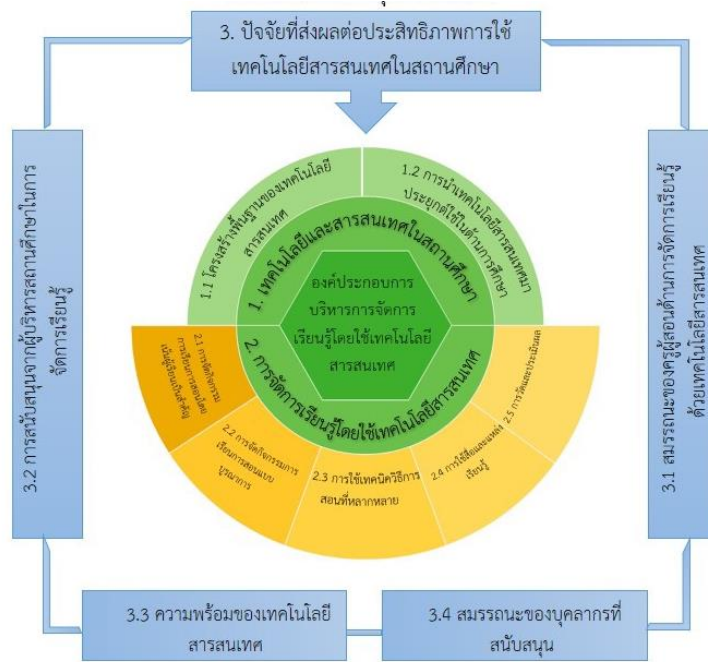
โรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	sig
โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา	56	4.40	.18	67	2.109*	.036
โรงเรียนบางจาก	13	4.34	.19			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู จากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
จำนวน 2 โรงเรียน ด้านความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) เทคโนโลยีและสารสนเทศในสถานศึกษา องค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ
ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในด้านการศึกษา 2) การจัดการ
เรียนรู้ องค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนแบบบูรณาการ การใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา องค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ สมรรถนะของครูผู้สอน
ด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ความพร้อมของ
เทคโนโลยี และสมรรถนะของบุคลากรที่สนับสนุน ซึ่งรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ
สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้น ดังภาพประกอบ 2

ภาพ 2 รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า

2.1 ด้านความเป็นประโยชน์ รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านความเป็นไปได้ รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียน เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน ด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าหัวข้อที่ควรนำมาอภิปรายผลมีดังนี้

1. ผลการพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้น ได้ผ่านการยกย่องและตรวจสอบยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง นำข้อมูลที่ได้มารวบรวม และวิเคราะห์แต่ละประเด็นเพื่อหาข้อสรุป ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข ทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสม เนื้อหาถูกต้องและครอบคลุม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สามารถนำไปใช้ได้จริง รวมทั้งมีประสิทธิภาพ และเกิด

ประสิทธิผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 เทคโนโลยีและสารสนเทศ ในสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1) โครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในด้านการศึกษา เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ อรุษา ปุณยบุรณะ (Om-usa Punyaburana, 2015, P. 233-250) ที่ทำวิจัยเรื่อง การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบประกอบด้วย การจัดโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดองค์การเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากร และการควบคุมติดตามและประเมินผล องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 3) การใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย 4) การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นแนวทางที่เป็นระบบ สามารถนำไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นแนวทางที่สังเคราะห์ขึ้นจากแนวคิดของนักการศึกษา และองค์กรต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ประกอบด้วย แนวคิดของดูบริน (DuBriin, 1998, p. 46) คาร์เตอร์ (Carter, 1990, p.96) รุ่ง แก้วแดง (Rung Kaewdang, 2001, p.140 – 147) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (Office of the National Education Commission, 2000, p.84) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2007, p.49) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (Secretariat of the Teachers Council of Thailand, 2009, p.84) กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (Kasama Worawan Na Ayutthaya, 2007, p.39) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (Office for National Education Standards and Quality Assessment, 2010, p.42) ชนาธิป พรกุล (Chanathip Pornkul, 2009, p.4) ทิศนา ขัมมณี (Tisana Khemmanee, 2004, p.378) องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบย่อย คือ 1) สมรรถนะของครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ 3) ความพร้อมของเทคโนโลยี และ 4) สมรรถนะของบุคลากรที่สนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับ วิลัยพร พิทักษ์ (Wilaipom pithaksa, 2016, p. 210-221) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ขอบข่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้ปฏิบัติจริงกับสถานศึกษา 2 แห่ง ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เปิดทำการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เปิดทำการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 โรงเรียน เป็นเวลา 1 เดือน โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียน เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ พบว่า โรงเรียนที่ทำการสอนถึงระดับมัธยมศึกษาและเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่เปิดทำการสอนในระดับประถมศึกษาและเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการกำหนดแนวทาง วางแผนการจัดการอาคารสถานที่และ

ระบบสาธารณูปโภคที่อำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีหลักในการบริหารจัดการห้องเรียนคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม ติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ มีระบบ/แผนการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชัดเจน มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือกับงานจัดการเรียนการสอน การกำกับ ติดตาม และประเมินผล มีการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอได้รับการสนับสนุนด้านกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในรูปแบบที่หลากหลายที่สอดคล้องและแตกต่างตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ กาญจนธรรม (Juthamat Kanchanatham, 2015, p.180-188) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความเห็นด้วยและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพจน์ ศรีนุดพงษ์ (Suphot Srinutphonng, 2012, p. 206-211) ได้ศึกษาเรื่องวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง และความถูกต้องของรูปแบบฯ มีความสอดคล้อง และความถูกต้องทุกข้อ ผลการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบฯของครูที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยี พบว่า ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ทั้งโดยรวม รายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุษา ปุณยบุรณะ (Orn-usa Punyaburana, 2015, p.235 - 238) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต ผลการวิจัยพบว่า ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิตมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลัยพร พิทักษ์ (Wilaiptom pithaksa, 2016, p.210-221) ที่ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กรุงเทพมหานครควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปพัฒนากระบวนการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. การนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบฯ ให้ชัดเจน และนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ ของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน
2. ควรมีการพัฒนางานวิจัย โดยการนำไปปฏิบัติใช้ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือสถานศึกษาอื่นที่สนใจอย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Carter, M. (1990). *The Challenges of Conducting Cross – Disability, Cross – Cohort Surver Research In a PAR Envionment*. Annual Conference of the National Association of Rehabilitation and Training Centers.
- Chanathip Pornkul. (2009). *Teaching theory and process of teaching*. Bangkok: V.Print (1991) Company Limited. (In Thai)
- DuBrin, J. (1998). *Leadership: Research, Findings. Practice, and Skills*. 2nd ed. New York: Houghton Mifflin Company.
- Juthamat Kanchanatham. (2015). *Development of Information and Communication Technology Model for Management in Schools under the Office of Chanthaburi Primary Educational Service Area 2*. (Thesis Doctor of Education Program in Educational Administration, Western university). (In Thai)
- Kasama Worawan Na Ayutthaya. (2007). *Document on the development of teacher civil servants in order to have or advance academic standing as a special expert teacher*. 2nd ed. Ladprao. (In Thai)
- Office for National Education Standards and Quality Assessment. (2010). *Standard and External Quality Assessment Index 3rd Round*. Bangkok: Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) (In Thai)
- Office of Education Bangkok, Office of Educational Strategy. (2016). *"Bangkok Basic Education Development Plan, 2nd edition 2017 - 2020"*. Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand Republished. (In Thai)
- _____. (2017). *"Annual Action Plan 2017, Bureau of Education"*. Bangkok: Agricultural Cooperative Assembly of Thailand republished. (In Thai)
- _____. (2017). *"Summary of the follow-up of the standard school quality under the Bangkok School (SMART School) for the year 2017"*. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University Press. *according to the basic education curriculum 2001*. Bangkok: The Teachers Council of Thailand, Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)
- Office of Educational Innovation Development, Office of the Basic Education Commission. (2011). *"Summary of the results of the implementation of the ICT Leadership School in Dream Schools"*. Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand. (In Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2007). *Guidelines for creating an integrated unit of study*. (In Thai)
- Office of the National Education Commission. (2000). *Report of the brainstorming seminar on "Management system for resource allocation for basic education for 12 years"*. No specified publisher. (In Thai)
- Om-usa Punyaburana. (2015). *Administration of Information and Communication Technology of the Demonstration School*. (Thesis Doctor of Education Department of Educational Administration, Silpakom University). (In Thai)
- Rung Kaewdang. (2001). *The Thai Education Revolution*. 2nd ed. Bangkok: Matichon. (In Thai)
- Secretariat of the Teachers Council of Thailand. (2009). *A guide to educational professional practice. Extension of professional licenses*. Bangkok: Print and Advertising Company Co., Ltd. (In Thai)

- Aral, Sinan. & Weill, Peter. (2007, July 1). I.T. Assets, Organizational Capabilities and Firm Performance: Do Resource Allocations and Organizational Differences Explain Performance Variation?. *Organization Science*. 4632(06): 1-27.
- Suphot Srinutphong. (2012). *Model for the development of academic leadership of teachers who promote learning management using information technology in basic education institutions*. (Thesis Doctor of Education, Educational Administration and Change Leader, Eastern Asia University). (In Thai)
- The Secretariat of the Council of Education and the Ministry of Education. (2017). "*National Education Plan 2017-2036*". Bangkok: Prikwarn Graphic Company Limited. (In Thai)
- Tisana Khemmanee. (2004). *Teaching science: Knowledge for effective learning process management*. (In Thai)
- Turban, Efraim, Ephraim McLean; & Jame, Wetherbe. (2002). "*Information Technology Formanagement: Transformation Business in the Digital Economy*." 3rd ed., New York: John Wiley & Sons.
- Wilaiporn pithaksa. (2016). *Information Technology Management Model in Schools under the Office of Secondary Educational Service Areas*. (Doctor of Education Program in Education, North Bangkok University). (In Thai)